

единъ отъ най-забѣлѣжителнитѣ епизоди на тѣхната борба противъ гръцкото надмощие бѣше побългаряването на сѣв. Богородица, сегашната българска съборна черкова въ Пловдивъ.

Бѣше кждѣ края не 1859. Гръцка бѣ тогава тая черкова, която отъ тридесетъ и една година насамъ е видѣла въ четири-тъ си стѣни нѣкои знаменателни сцени отъ най-новата ни история. Гръцка бѣ тя по езика, който се четѣше въ нея, но българска по огромното мнозинство на богомолцитѣ, които всѣка недѣля, всѣкой празникъ се трупаха въ нея, и на кти-торитѣ и приложницитѣ, които бѣха жертвували за нейното съграждане. Въ нея се черкуваха не само многобройнитѣ нейни българи еноритяни, но и неизброимитѣ постоянни и непостоянни жители на пловдивскитѣ ханища и пазарища, които се падаха най-близу до нея. Колкото за факта, че почти изключително съ български пари се бѣ направила тая черкова, той бѣ необоримъ: за него свидѣтелствува не само черковниятъ кондикъ, но още и българскиятъ надписъ на свода, около образа на Господа Саваота, който надписъ бѣше туренъ тамъ отъ настойника при съграждането на черковата. Тоя надписъ можеше ли да бжде български, ако повечето пожертвуватели за въздигането на храма бѣха били гърци?

Дълго врѣме ония, които бѣха жертвували за тая черкова и които се черкуваха въ нея търпѣха наемни чужденци да се молятъ отъ тѣхъ и за тѣхъ на единъ езикъ, който тѣ не разбираха. Но въ 1859 това търпѣние трѣбваше да се свърши. Слѣдъ дългата зима на народното дремене, една животворна мѣзга бѣше си пробила пѣтъ въ народнитѣ жили и съживяваше бездушната маса. Единъ развий-гора вѣтъръ бѣше повѣялъ изъ главнитѣ ни центрове. Човѣшкото достоинство, народното честолюбие, тѣй дълго угаснали, бързо пламнаха. Обстоятелствата имъ бѣха благоприятни. Седемъ години бѣха се изминали вече отъ както борбата срѣщу гръцкия владика Хрисанта бѣше захванала. Три години бѣха изтекли отъ както парижкиятъ договоръ, който склучи Кримската война, гарантира нови права и вдѣхна нови надежди на народноститѣ отъ балканския полуостровъ. А отъ година насамъ, въ Цариградъ при гръцката патриаршия, заседаваше тѣй наречениятъ Народенъ Съборъ, свиканъ по заповѣдъ на Високата Порта, за да изработи уставъ за духовното управ-